

Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Σεπτέμβριος 2020

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, των κατασκευών, της μεταποίησης, καθώς και καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) και τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά το γενικό κλίμα στον συγκεκριμένο τομέα (Τρέχουσα Κατάσταση και Προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς. Η στάθμιση του δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διεξάγονται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Η έρευνα καταναλωτών γίνεται με τη χρήση τυχαίου δείγματος. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Περίληψη

Τον Σεπτέμβριο 2020, το οικονομικό κλίμα σημείωσε μικρή επιδείνωση, με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 1,0 μονάδα σε σύγκριση με τον Αύγουστο. Η μείωση του ΔΟΣ προήλθε από χειροτέρευση του κλίματος στις υπηρεσίες, στις κατασκευές και στη μεταποίηση.

Στις υπηρεσίες, παρά τη βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης, το κλίμα υποχώρησε οριακά λόγω αρνητικότερων εκτιμήσεων για τον κύκλο εργασιών κατά το επόμενο τρίμηνο. Η πτώση του κλίματος στις κατασκευές συνδέεται με δυσμενέστερες αξιολογήσεις για τα υπό εξέλιξη έργα και μικρή, προς τα κάτω αναθεώρηση των προσδοκιών για την απασχόληση στον κλάδο κατά το επόμενο τρίμηνο. Στη μεταποίηση, το κλίμα υποχώρησε λόγω πιο απαισιόδοξων εκτιμήσεων για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου.

Το κλίμα στο λιανικό εμπόριο παρέμεινε στα αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στις αξιολογήσεις της τρέχουσας κατάστασης και στις προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου.

Τον Σεπτέμβριο το κλίμα ανάμεσα στους καταναλωτές σημείωσε μικρή βελτίωση. Συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι καταναλωτές αξιολόγησαν λιγότερο δυσμενώς την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και αναθεώρησαν προς τα πάνω τις προσδοκίες τους για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου. Ωστόσο, οι εκτιμήσεις των καταναλωτών σχετικά με την οικονομική κατάσταση της χώρας και την ανεργία κατά τους επόμενους 12 μήνες παραμένουν ιδιαίτερα δυσμενείς.

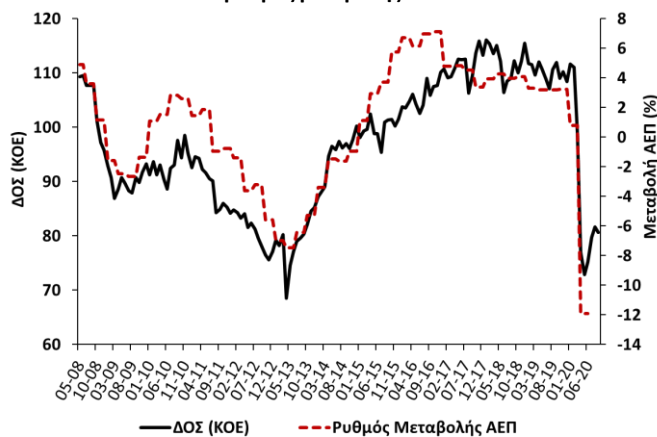
Η καταγραφή του οικονομικού κλίματος στην Κύπρο διεξάγεται μέσω της συμμετοχής του Κέντρου Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΚΟΕ), σε συνεργασία με την εταιρεία RAI Consultants Ltd, στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. Το έργο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Υπουργείο Οικονομικών και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Co-funded by
the European Union

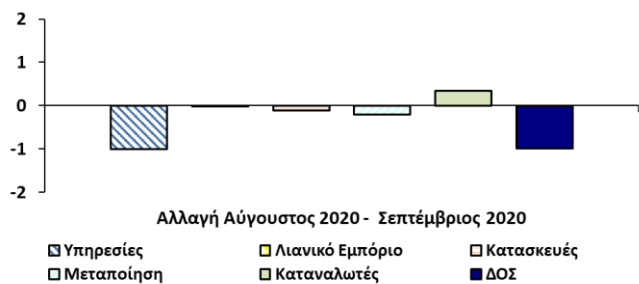
Τον Σεπτέμβριο 2020, ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) για την Κύπρο μειώθηκε κατά 1,0 μονάδα σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2020 (Διάγραμμα 1, Πίνακας 1). Από τον Ιούνιο και μετά, η πορεία του ΔΟΣ αντανακλά μια σταδιακή ανάκτηση της εμπιστοσύνης σε οικονομικές συνθήκες μεγάλης αβεβαιότητας που εξαρτώνται από τα επιδημιολογικά δεδομένα στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Παρά τη βελτίωση του ΔΟΣ κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους, ο Δείκτης κυμαίνεται ακόμα σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα του μακροχρόνιου μέσου όρου του (100 μονάδες).

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ¹

Η μείωση του ΔΟΣ τον Σεπτέμβριο προήλθε από την επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος στους τομείς των υπηρεσιών, των κατασκευών και της μεταποίησης. (Διάγραμμα 2).

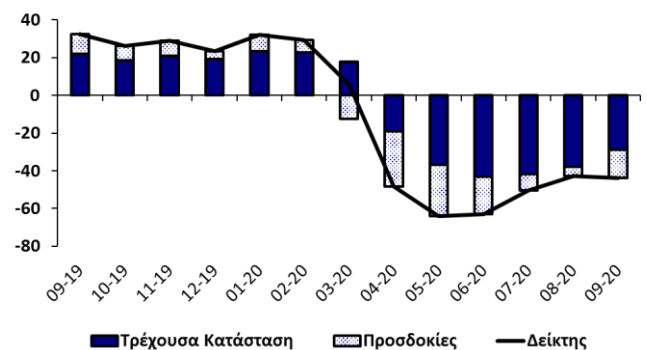
Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της

Στον τομέα των **υπηρεσιών** το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε οριακά λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών, παρά την καλύτερευση της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3, Πίνακας 1). Τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση και τον κύκλο εργασιών τους κατά το τελευταίο τρίμηνο σημείωσαν περαιτέρω βελτίωση. Αντίθετα, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τον αριθμό των εργαζομένων τους κατά το τελευταίο τρίμηνο

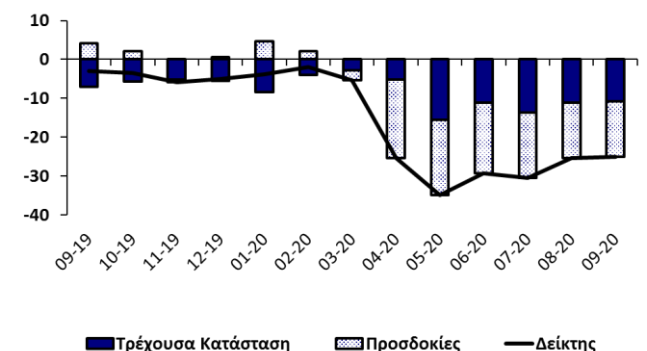
υποχώρησαν. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τον κύκλο εργασιών του επόμενου τριμήνου καταγράφηκαν πιο απαισιόδοξες τον Σεπτέμβριο συγκριτικά με τους προηγούμενους δύο μήνες. Αντίθετα, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με τον αριθμό των εργαζομένων τους και τις τιμές πώλησης των υπηρεσιών τους αναθεωρήθηκαν προς τα πάνω.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο **λιανικό εμπόριο** το επιχειρηματικό κλίμα παρέμεινε στα αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου (Διάγραμμα 4, Πίνακας 1). Τον Σεπτέμβριο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν λιγότερο αρνητικές, ενώ οι αξιολογήσεις για τα τρέχοντα επίπεδα των αποθεμάτων ήταν ελαφρώς δυσμενέστερες συγκριτικά με τον Αύγουστο. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το επόμενο τρίμηνο σχετικά με τις πωλήσεις, τις παραγγελίες σε προμηθευτές, και την απασχόληση δε σημείωσαν ουσιαστικές μεταβολές από τα αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου. Τον Σεπτέμβριο οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν οριακά προς τα πάνω.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

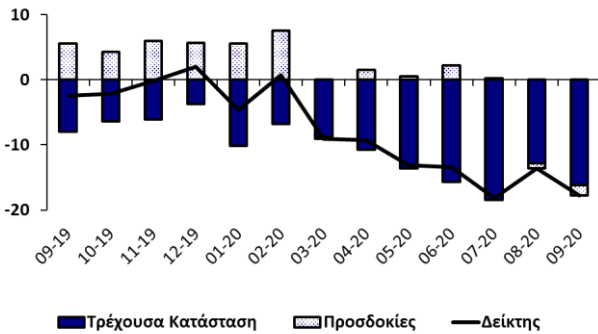

Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε λόγω χειροτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 5, Πίνακας 1). Τον Σεπτέμβριο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο, καθώς και οι αξιολογήσεις τους για τα υπό εξέλιξη έργα ήταν πιο

¹ Ο ρυθμός μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: Στατιστική Υπηρεσία).

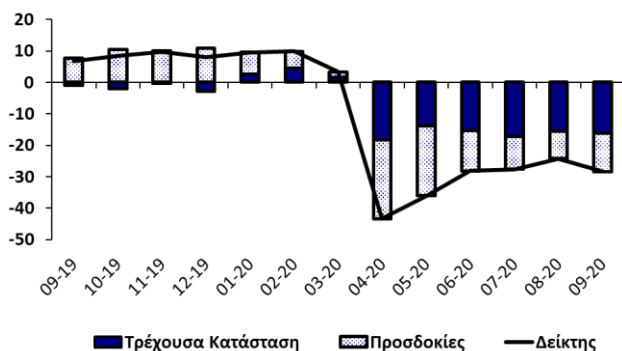
αρνητικές συγκριτικά με τον Αύγουστο. Οι εκτιμήσεις για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν οριακά προς τα κάτω και οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναπροσαρμόστηκαν σε χαμηλότερο επίπεδο.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα υποχώρησε λόγω επιδείνωσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 6, Πίνακας 1). Τον Σεπτέμβριο οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου ήταν δυσμενέστερες. Οι αξιολογήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες, καθώς και για τα αποθέματα τελικών προϊόντων παρέμειναν γύρω στα αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου. Αντίθετα, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με τις τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές κατέγραψαν βελτίωση, παραμένοντας όμως σε αρκετά αρνητικά επίπεδα. Τον Σεπτέμβριο οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή τους κατά το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω, ενώ οι προσδοκίες τους για τον αριθμό των εργαζομένων και τις τιμές πώλησης παρέμειναν στα οριακά αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου.

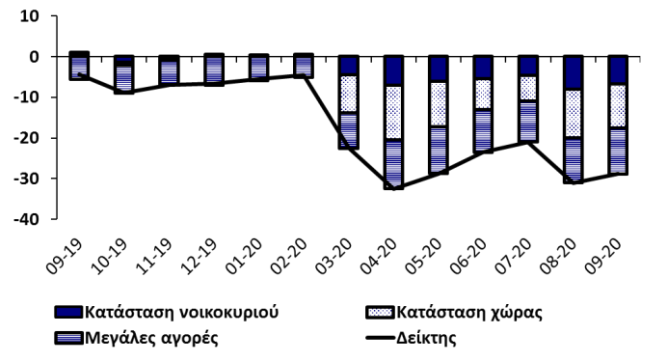
Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος – Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** σημείωσε μικρή άνοδο τον Σεπτέμβριο (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1). Παρά τη μικρή βελτίωση συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την πρόσφατη οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους παρέμειναν αρκετά αρνητικές τον Σεπτέμβριο. Οι απαντήσεις των καταναλωτών σχετικά με την πρόσφατη οικονομική κατάσταση της Κύπρου δε σημείωσαν μεταβολή από τα

αρνητικά επίπεδα του Αυγούστου. Τον Σεπτέμβριο οι καταναλωτές έδωσαν λιγότερο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας, καθώς και για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας· ωστόσο, οι εκτιμήσεις που αφορούν σε μακροοικονομικές πτυχές παραμένουν ιδιαίτερα δυσμενείς.

Διάγραμμα 7: Δείκτης Οικονομικού Κλίματος – Καταναλωτές (συνεισφορά συνιστωσών)

Τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις για την πορεία των τιμών των καταναλωτικών αγαθών κατά τους τελευταίους 12 μήνες υποχώρησαν περαιτέρω και οι προσδοκίες για τις τιμές κατά τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Συγκριτικά με τον Αύγουστο, οι απαντήσεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές ήταν αρνητικότερες. Ταυτόχρονα, οι καταναλωτές εκφράστηκαν περίπου το ίδιο αρνητικά όπως και τον Αύγουστο αναφορικά με μελλοντικές δαπάνες για μεγάλες αγορές. Οι αξιολογήσεις για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση ήταν λιγότερο δυσμενείς τον Σεπτέμβριο. Παράλληλα, οι απαντήσεις σχετικά με το ενδεχόμενο αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες παρέμειναν αμετάβλητες στα επίπεδα Αυγούστου, που είναι από τα υψηλότερα των τελευταίων χρόνων, υποδηλώνοντας στροφή προς την αποταμίευση. Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Σεπτέμβριο μειώθηκε κατά 1,0 μονάδα σε σχέση με τον Αύγουστο λόγω υποχώρησης του κλίματος στις υπηρεσίες, στις κατασκευές και στη μεταποίηση. Το κλίμα στο λιανικό εμπόριο παρέμεινε στα αρνητικά επίπεδα Αυγούστου, ενώ η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε οριακά.

Συγκριτικά με το δεύτερο τρίμηνο του 2020 (Μάιος – Ιούνιος), η αβεβαιότητα το τρίτο τρίμηνο υποχώρησε στους τομείς των υπηρεσιών, των κατασκευών και της μεταποίησης, ενώ αυξήθηκε στο λιανικό εμπόριο και μεταξύ καταναλωτών.²

² Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε την εισαγωγή ερώτησης για την αβεβαιότητα στα προγράμματα των χωρών που συμμετέχουν στο "Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys" σε εθελοντική βάση.

Πίνακας 1: Δείκτες και διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων ανά ερώτηση ¹

Μήνας	2019				2020								
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	111,9	109,1	110,2	108,4	111,7	111,0	98,9	77,0	72,9	75,2	79,7	81,6	80,6
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	33	26	29	24	32	29	6	-48	-64	-63	-50	-43	-44
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	34	30	33	31	38	44	29	-27	-53	-60	-63	-59	-34
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	33	26	30	28	33	24	25	-31	-58	-70	-62	-55	-53
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	31	22	24	13	26	20	-37	-88	-81	-59	-26	-15	-45
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	7	2	-10	-9	3	-6	-4	-5	-10	-17	2	9	-5
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	15	5	-2	-7	1	11	-4	-7	-4	-2	7	-4	4
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	7	10	1	3	1	5	-7	-28	-26	-18	-15	-10	-7
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}		-10							45	63	40	59	48
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-3	-4	-6	-5	-4	-2	-5	-25	-35	-29	-31	-25	-25
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-20	-18	-17	-14	-22	-12	-7	-26	-48	-52	-53	-54	-51
Τρέχοντα αποθέματα ³	2	-1	-2	2	3	0	1	-10	-1	-18	-12	-21	-19
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	12	6	-2	2	14	6	-8	-61	-58	-54	-51	-43	-43
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	4	-4	-6	2	6	0	-5	-50	-51	-52	-48	-41	-42
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	2	-1	1	-2	1	2	2	-2	0	-1	0	-2	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	5	1	8	11	15	8	8	-6	-2	0	2	3	5
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}		46							57	53	57	60	71
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	-2	-2	0	2	-5	1	-9	-9	-13	-13	-18	-14	-18
Οικοδομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	23	24	29	19	25	21	13	-5	-48	-39	-33	-8	-15
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-16	-13	-12	-7	-20	-14	-18	-22	-27	-31	-37	-27	-32
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	11	9	12	11	11	15	-1	3	1	5	1	-2	-3
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	23	11	19	16	12	16	10	-9	-8	-6	8	6	-4
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}		11							60	53	46	44	38
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα – Δείκτης ²	7	9	10	8	10	10	3	-43	-36	-28	-28	-24	-28
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	8	18	23	20	20	22	24	-21	-66	-63	-66	-56	-59
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-24	-18	-8	-16	-14	-6	-11	-65	-73	-67	-60	-61	-61
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-18	-14	-13	-1	-19	-2	-6	-83	-45	-21	-60	-66	-51
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-21	-12	-7	-8	-22	-20	-15	-10	-32	-20	-9	-14	-13
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	23	31	30	32	21	16	5	-75	-67	-38	-31	-26	-37
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	0	9	7	6	4	6	4	-5	-2	-1	0	-1	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	3	3	4	3	6	10	1	-1	-1	-3	6	-1	-1
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης επιχείρησης ^{4,5}		15							61	53	51	49	62
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	-4	-9	-7	-7	-6	-4	-23	-33	-29	-24	-21	-31	-29
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες ³	-4	-5	-2	-2	-3	-4	-2	-1	-8	-14	-13	-17	-15
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	4	-1	-1	3	3	4	-16	-27	-17	-8	-5	-15	-12
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	8	2	9	9	7	7	20	15	-2	-25	-32	-44	-44
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	4	-3	-1	1	2	2	-37	-54	-45	-30	-25	-48	-43
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	2	3	-2	1	5	12	-1	-3	-7	-13	-13	-16	-18
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	0	0	-5	3	4	4	-3	-8	-16	-17	-16	-13	-17
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ⁴	-4	-1	-6	-6	-5	-5	42	63	59	51	51	66	60
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-13	-18	-11	-7	-8	-7	-45	-55	-41	-35	-30	-39	-42
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες ³	-22	-27	-24	-28	-24	-20	-35	-48	-46	-42	-40	-44	-45
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-22	-33	-30	-22	-29	-28	-30	-35	-29	-28	-20	-19	-16
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες	-41	-46	-47	-38	-43	-40	-47	-44	-35	-35	-39	-28	-28
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	13	13	13	19	15	15	13	12	15	17	15	16	21
Αβεβαιότητα: δυσκολία πρόβλεψης οικονομικής κατάστασης νοικοκυριού ^{4,5}		-5							-1	4	7	7	4

Σημειώσεις: ¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχικές διακυμάνσεις (seasonally adjusted). ² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf και https://ec.europa.eu/info/files/reviced-consumer-confidence-indicator_en. ³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα. ⁴ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δε διορθώνονται ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted). ⁵ Διαφορά μεταξύ του ποσοστού ερωτώμενων που θεωρεί ότι η μελλοντική οικονομική κατάσταση (της επιχείρησης / του νοικοκυριού) είναι δύσκολο να προβλεφθεί από το ποσοστό αυτών που θεωρεί ότι είναι εύκολο να προβλεφθεί. Τα στοιχεία για το 2019 αναφέρονται στον μέσο όρο της περιόδου Μαΐου – Αυγούστου.

Κέντρο Οικονομικών Ερευνών

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Τ.Θ. 20537, 1678 Λευκωσία, ΚΥΠΡΟΣ

Τηλέφωνο: 22893660, Τηλεομοιότυπο: 22895027

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: erc@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.erc.ucy.ac.cy

Το δελτίο δημοσιεύει αποτελέσματα από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας που διεξάγονται στην Κύπρο και συντονίζονται από το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών ως μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος *Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys*. Το δελτίο εκφράζει απόψεις των συγγραφέων* μόνο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δε φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση του περιεχομένου.

* Χριστίανα Αναξαγόρου (email: anaxagorou.christiana@ucy.ac.cy)

* Έφη Καλορκώτη (email: kalorkoti.efi@ucy.ac.cy)

* Νικολέττα Πασιουρτίδου (email: n.pashourtidou@ucy.ac.cy)

Μαριάννα Χαραλάμπους (email: charalambous.a.marianna@ucy.ac.cy)

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή ή η μετάδοση, από οποιοδήποτε οπτικοακουστικό μέσο, όλου ή μέρους του δελτίου, με αναφορά στο παρόν δελτίο.